

SOKOL AMERICKÝ

Úřední list Národní Jednoty Sokolské v Sp. St.

Ročník IV.

Chicago, dne 15. září, 1882.

Číslo 11

Pořádá Jindř. Háječka vydává Výkonný Výbor.

Vychází vždy 15. každého měsíce.—Rukopisy pro „Sokola Amerického“ určené zasílají se nejdéle do 10., delší do 8. každého měsíce na jednatele Výkonného Výboru.—Předplatné: pro údy N. J. S. 36c., pro neúdy 60c. roč.—Do Evropy 1 zl. 50 kr.

O veřejném vystupování Sokolstva.

(Sokol Pražský). Hoří se důkladně i pro nás

Dokončení

Vystoupí-li jednota sokolská, dějž se to vždy u příležitosti vhodné, Sokolstva důstojně, s účelem našim souhlasící. Přísně střežme se toho, by krok náš nestal se snad obvyklou štafáží u všech možných a ještě několika jiných příležitostí nejrůznějších, u každého procesí neb pohřbu, u každé zábavy, u každého svěcení stříkačky, zvonů, dlažby, hřbitovů a slavností, které žádného vlasteneckého významu nemají, neb někdy v ohledu tom povahu velice povážlivou vykazují. To přenechme spolkům, jimž to jest výhradnou, privilegovanou činností. Vystoupení naše buďtež vždy rázu ryze sokolského a čistě národního. V prvním směru jsou to hlavně veřejná cvičení a výlety sokolské.

Jest to čestnou povinností každé jednoty sokolské, by občas podala veřejnosti obraz vnitřního života a rozvoje svého, by složila úcty z činnosti, již jsme co přední síl svůj sobě vytkli, totiž vycvičenosti a tělesné utužilosti členstva.

Žel, že toho u nás mnohá jednota pozapomíná, nejspíš snad proto, že pěstování tělocviku vůbec zanedbává. Pak ovšem diviti se nemůžeme, že obecnstvo takovouto jednotu za spolek buď čistě zábavní, neb opět podpůrný, neb jakýkoliv jiný, jen ne tělocvičný pokládá, čímž veškerá věc sokolská značně trpí. Jsme vůbec náhledu toho, že vážnost každé jednoty u obecnstva v první řadě na činnosti vnitřní, pak i na způsobu veřejného vystoupení jejího závisí. Veřejným cvičením podá se veřejnosti jasný pojem o významu našem, získá se přízeň a láska obecnstva a láska i důvěra členstva samého ku věci společné.

Obzvláště nyní, kdy Sokolstvo tak velikolepým a skvělým způsobem celému národu podalo obraz mohutné síly své a vznešeného významu svého, kdy celý národ projevil mu tolik přichylnosti a vážnosti, bylo by na čase, by bratrské jednoty venkovské po městech svých pořádali veřejná cvičení, by po naší vlastní rozvinul se obraz zdatné činnosti naší.

„Neleni ni chvíli, letem spěj k cíli,“ vřadili jsme v hesla svá, nuž neleníme a spějme k cíli letem Sokola, jenž uvykl stápati se v jasu záře, jenž neklopí hrdý zrak svůj ni před nejsilnějšími paprsky slunečnými.

Druhým z důležitých vystoupení našich jsou výlety. Účelem jich jest rovněž tužení se, pak vzájemné združování se jednot, osvětlení ruchu spolkového a praktické upotřebením tělocviku v přírodě samé. Proto nemají býti výlety čtvrthodinnou neb půlhodinovou vycházkou, nýbrž mají býti spojeny s pochodem několikahodinným, bez nesčetných těch zastávek k občerstvení a posilnění. Na cestě probírejtež se různé změny a obraty pochodu, jichž necht všichni členové se zúčastní.

Výlety sokolské slouží též ku bližšímu osobnímu stýkání a seznamování členů. Ony povzbuzují je ku závodivému snášení svízelných, ku přemáhání různých překážek přírodních, jež výlety tyto obzvláště charakterisují. Koná-li pak výlety společně více jednot různých končin za týmž cílem výletním, vzbudí se závodivost tato v celých spolcích, což životu spolkovému jen ku zdaru jest. Hlavně spolky slabé co do počtu členů, naleznou ve společných výletech značných výhod.

Probírají-li se při tom společná cvičení prostná, buďtež vždy bedlivě připravena, aby úctu a obdiv, ne ale veselost v obecnstvu působila. Z jiných cvičení hodí se nejlépe skok, běh, závod neb zápas, kde místo k tomu jest příhodné.

Při společných výletech nutno však přísně zachovati ráz jednotnosti jak v kroji tak v seřadění, v pochodu a velení.

Nejvhodnějším útvarem pochodovým, pakli toho cesta připouští, jest čtyřřad, po případě dvojřad. Při slavnostech a průvodech nejlépe jíti v proudu sestávajícím z čet dvojčlenných, v šířce 6—8 mužů.

Prapor umístí se uprostřed. K praporu seřadí se všichni hodnostáři spolku mimo

cvičitele a náčelníka, kterémuž vůdcovství přísluší. Předpokládáme ovšem, že název náčelníka žádným prázdňým titulem není, nýbrž že dle původního smyslu svého onoho muže vyznačuje, jehož rukoum spolek technické řízení své svěřil.

Důležitou věcí jest dále jednotné velení, jak jsme je v loňském ročníku Sokola podali a bez něhož nelze jednotám společně vystoupiti. Různá velení činí dojem rozdrobenosti, velení pak společného vůdce jest pro ostatní nesrozumitelným, čímž jen nepořádek a zmatek nastává. Buďtež si nejen ve slovech a záměrech, ale i v činech svých co do jednoty a svornosti důslednými. Na zdar!

To jedno nám potřebné v národním životě.

[SVORNOST.]

Každý Americký Čech, pokud se jen trochu cítí Čechem, chová vřelé přání, aby národnost naše udržela se této zemi co nejdéle ve své neporušenosti a podporuje všechny snahy národní, které ku zachování naší národnosti od národovců se podnikají. Za tím účelem zakládaly se před více nežli 20 roky Slovanské Lípy, čtenářské spolky, české časopisy, české knihovny, sokolské spolky, národní podporující spolky, spolky ochotnické a jiné, jakož i pořádaly se česká divadla, české plesy a zábavy, kde všude se posilovala národnost, udržoval se ruch národní, podněcoval se a dobýval si vážnosti svých i cizích. Jak nyní stojíme roztroušeni po tolika od sebe vzdálených státech a obcích, byli bychom úplně ztraceni, kdybychom nebyli pojeni těmi národními svazky vzájemně, které jsme si byli upravili za těch posledních 25 roků zde. Kdyby toho přičinění probudilých národovců před námi nebylo, byli bychom dnes nevědomi o osudu svém vespolném a neznali bychom jeden druhého, třeba pokrevnosti a rodáctví nás poutalo. Byli bychom zahynuli už většinou v proudu jiných národností a dnes když by Čech hledal nějakého Čecha v Soustátí, s tíží by se byl na nějakého doptal, třeba by se byl ocítil v městě jako jest Chicago, kde nalezá se Čechů přes 30.000.

Poznáváme každodenně a nikdo to nemůže upřít, že naše národní snahy za první čtvrtstoletí v zemi této nebyly marny, a že nejsou po většině ovoce zdárného nejen pro

zájmy vzdělání našeho, našich dětí ale i pro naše uspokojení, zábavu, vzájemnou pomoc vzájemně se seznamování, podporování a spojování sil k dílům užitečným všestranně a prospěšným. Nikdo neupře, že Čeche v Soustátí za těch 25 roků svého zde trvání učinili značných pokroků a mnoho dobrého i všeobecně prospěšného, a že tedy jest oddůvodněna touha všech národovců, když si přejí, aby národnost naše co taková pracovala společně dále, upevňovala se a probuzovala, aby mohla ještě více dobrého vykonati v dalším svém rozkvětu. K tomu pracují naše všechny časopisy, naše spolky, naše školy, naše zábavy. To jest starostí každého probudilého Čecha, ať v městě, ať na venkově a kde se nalezá dosti menší osada česká, tam se na té pracuje přímo neb nepřímou a dostává se jí odtamtud podpory.

Než všechno to snažení týká se především duchovních úspěchů naší národnosti a tu jest jistě důležité, aby se jednou za čas též připomenulo všem těm, kteří k národnosti naší se vřele hlásí, že při všem tom dle krásném a blahodárném nesmíme zapomínati na to jedno nám v životě národním velice potřebné a sice na hmotný náš úspěch.

Co by nám bylo platno všechno horování za národnost naši a za její vzmahání se i šíření, kdybychom nedbali toho, aby se národnost naše také hmotně vzmahala, totiž aby každý z nás zde v zemi svobodné, která mu skýtá všech příležitostí ku pozvednutí se

hmotnému, dopomohl si k postavení samostatnému a kde možno ku bohatství, tak bychom mezi sebou měli co nejvíce zámožných a bohatých jednotlivců, kteréž bychom dovedli udržeti na své straně a nakloněné pracovat s námi ve prospěch národních účelů kdykoli jest toho zapotřebí. Tak jako národové, kteří schudnou velmi, z touto chudobou ztrácí všechny výhody, již se těšili dřívě, ztrácí i svou svobodu, vzdělanost a pokročilost. tak i mi co národnost jedna v zemi této museli bychom brzo propadnouti zničení svému a postrádání veškeré svobody a volnosti, kdybychom nedbali toho, abychom se pozvedli co nejvíce možno v hmotných svých zájmech.

My máme, my chceme a my musíme mezi sebou míti zámožných a bohatých Čechů, abychom tím déle mohli národnost svou ku prospěchu svému, svých dítek a budoucích přistěhovalců udržeti a proto jest naší svatou povinností národní, abychom si k tomu dle možnosti významně dopomáhali a jeden druhého v snaze té podporovali. Tak jako že majetek a majetný člověk může podporovati národ a národní účely, tak je nám k udržení národnosti takých majetných členů a majetku zapotřebí a nebudeme-li míti těch, bude náš život zde krátký a co nevidět splní se předpovídání těch, kteří si představují, že budoucí pokolení naše nebude se již ani Čechy zvátí a o řeči naší, o svých pokrevných krajanech chtějí ničeho slyšeti.

Schopností a sil zbohatnutí mezi sebou máme dosti neboť většina sem přišedších Čechů jsou buď rolníci zkušení, kteří na farmách západních a středních států mohou se domoci samostatnosti a bohatství v krátké průměrně době, aneb mohou aspoň pro své dítky připraviti neodvislost a zámožnost; neb jsou to zkušení a schopní řemeslníci, kteří se práce nebojí ani té nejlepší a dostávají mzdu dobrou a práci mají stálou. Menšina jen jest takových, kteří se nebyli ve vlasti ani řemeslu nějakému, ani rolnictví naučili a kteří dnes musí se živiti těžkou prací nádennickou, mořce tak tělo své a snášejíce trpkou zkoušku vinou svou, aneb svých rodičů, že je nedali vyučiti nějaké práci lepší která se platí lépe. Než pokud jest takový člověk ještě mladší, má zde na sta příležitosti, aby se ještě řemeslu nějakému přiučil a zdokonalil, tak že při trochu nadání a svědomité pili stává se z něho dobrý řemeslník a jest zbaven brzo zase plahočení se těžkého. Může pak za to aspoň pro své dít-

ky nahraditi to, co na něm bylo zmeškáno a připraviti jim živobytí lehčí, nežli měl sám, nechávaje je nejen v řemesle ale i ve škole se vzdělávati, aby mohli samostatněji nežli on se vyživovati. A k obchodu máme mezi sebou mnoho schopných lidí a kde se Čech nehopil živnosti obchodní, obyčejně pilně jeho přičinění a vzorné hospodaření přivádí jej ku zdárným úspěchům a daří se mu dobře.

V tomto hmotném zájmu naší národnosti jest pak vlastenečů povinnost dvojí a sice předně, aby si vzájemně dopomáhali ku povznesení se k zámožnosti a za druhé aby zámožné už krajané hleděli udržeti pro národnost naší věrně a oddaně.

Úkol tento jest krásný sice, ba ani není těžký k provádění, ale jak zkušenost v našem národním životě ukazuje, velmi zanedbaný na škodu národnosti naší celé. Jest tedy nutno čas od času připomenouti si povinnost tuto, abychom se přesvědčili o její důležitosti a jednali pak dle ní.

Co se týká první části povinnosti té, pomáhání chudým k postavení, závislým k samostatnosti spojenými silami, vadí nám tu na mnoze oddůvodněný a nerozumný předpoklad z vlasti staré ještě pocházející, kterého se máme v zemi rovnosti hledět co nejvíce zbavovati, aby nám samým k hanbě nesloužil. Jest to předpoklad jistého kastovníctví, kde se ten, jenž má o groš v kapse více, neb postavil-li si dům, aneb byl zvolen ve spolku za úředníka, aneb byl-li jinak snad od jiných národností poctěn a vyznamenán, považuje se za něco neskončeně vyššího, nežli jest ten chuděra přistěhovalý Čech, který ničehož nemá, nežli poctivých a pilných rukou a dobré vůle poctivě se živiti a možno-li také zbohatnouti. Tento předpoklad je ješitný a velmi škodný. Američané jsou rozumnější a neznají ho, nýbrž víme všichni, že každý milionář promluví se svými dělníky při práci tak otevřeně a rovně, jako se sobě rovnými a nežádá od nich žádné zvláštní pozornosti, úcty a klanění se, nežli jakého on jim prokazuje. Takové příklady následující a takové názory si osvojujíce, pokročíme dále jistě a nebude nám za obtíž dopomoci krajanu svému k místu, postavení, kde by se mohl vyšínouti pomocí schopností svých a své píce k samostatnosti a snad k bohatství. Naše spolky národní by měli pamatovati na to, aby dle možnosti a potřeby postarali se také o to, by krajanům práci hledajícím radou i skutkem pomáhaly.

Ještě více pak překážek v snaze této národně shledáváme i v městech, i na venkově v tom nemístném a nerozumném předsudku tak mnohých našich proti krajanům svým v obchodě a řemesle usazeným. Naší povinností by bylo přece podporovati takového obchodníka a řemeslníka našince ze všech sil, aby si skutečně pomohl a možno-li potivě zbohatl, zvláště když nás to nestojí žádných obětí neb nežádá se nic více, nežli abychom kupovali od něho, objednávali si u něho a tak jeho obchod a jeho prospěch podporovali; když musíme peníze zanáseti vůbec do krámu českého, jehož majitel jest opravdovým Čechem a našincem, hlásí se k nám i kdyžby jej to mělo státi obětě. Pakli máme českého obchodníka po ruce, českého řemeslníka na snadě, měli bychom vždy a všude od těch objednávat i u nich kupovati, abychom tak jejich vzniknutí podporovali. Než tu slycháváme každou chvíli námitky nedůstojné opakování: Ten už si pomohl na nás dosti — už si postavil dům, už si koupil piano, už má dva koně, už nosí nový klobouk, za naše peníze, ať se stará teď dále sám. Já půjdu raději k Irčanovi, Němci neb Židovi.

Málo kdy slyšeti stesky, že by snad ten český obchodník prodával o něco dražše neb špatnější zboží, aneb že by některý řemeslník český špatnější práci vykonával, nežli jiný, naopak ten český obuvník má zboží lacinější, třeba lepší, a ten český řemeslník dovede vyhověti potřebě mé lépe, nežli cizí, ale ne, takový člověk s předsudkem proti zbohatnutí krajana nejde k němu než proto, že mu to nepřeje, že mu to závidí, že nechce, aby krajan jeho bohatl. Ať raději bohatnou jiní, jen ne Čech. On to není jen předsudek rozumný, ale ona jest v tom jakási příšerná zlomyslnost, jakýsi zloplísobící vztek potu-

tebný, který třeba ani tomu samému člověku není dobře vědom, ale druhý člověk jej na něm přece pozoruje.

Takové jednání jest ubíjení národnosti na stránce její nejhoolostivější a jest těž zradou národnosti snad více, nežli kdybychom jinak se našim povinností zadost neudělili. Vždyť jednání takové předně ochuzuje národní společnost naši a nechá výhody možné z ní plynout do prospěchů cizích; za druhé on budí podezřívavost, nesrovnalost, nesvár, nenávisť, nespokojenost a nevede k ničemu jinému, nežli že obchodník takový český, když si byl skutečně třeba z českých peněz pomohl a z české přízně zbohatl, jest z českých kruhů zapuzen, zahrán a přinucen klavně ohlédati se po společnosti a družnosti kruhů jiných, čímž se odnárodní a jeho srdce zatvrdnuvší proti těm, kteří mu nepřejí, jej nenávidí, odcizí se národnosti té i rukou pomocnou i s majetkem tím a jest muž i majetek jeho pro národnost naši zračen.

Takových ztrát má česká řevnivost a nepřejícnost velmi mnoho na svědomí, neboť jest veliký počet těch bohatých Čechů, kteří nehlásí se k nám jen proto, že byli vyštvaní z kruhů českých, vypuzeni a odrazení, a to jen nerozumnou tou závistí, nepřejícností a žárlivostí těch; kteří jinak se počítají za národovce.

Kéž by to uznal každý kdo se k národnosti naší hlásí a jednal dle toho. Náš život byl by zcela jinaký a měli bychom jistě mnohem více pomocníků a přispěvatelů ku všem šlechetným účelům národním, nežli jich máme dnes — ale ponejvíce vlastní vinou svou. Jest ale ještě čas; ještě se dá mnohé napravit a mnohé předejiti pro budoucnost. Napravujme a pomáhejme si k zbohatnutí i k zachování zbohatlých pro sebe.

Úryvky z mého denníku.

Do Slavie píše V. J. Šimek,

„Boston Museum of fine Arts.“

Byl jsem poukázán nejprve p. M. Koulou, pak později p. A. Haderbolcem v Somerville prohlédnouti si ústav tento, jenž nalézá se na Huntington avenue (roh Dartmouth). Nádherná budova mezi opravdu nádhernými domy a aristokratickými hotely. Uvnitř nalézají se pěkné, dosti značné sbírky uměleckých výrobků jako soch, obrazů atd., od vě-

hlasných mistrů. Výrobky nejslavnějších umělců a památky ze světové filadelfické výstavy. Po prohlédnutí náležitě odebral jsem se do blízké zahrady městské, Public Garden. Máť Boston tu nejzvláštnější zvláštnost, že vlastní velkolepé sady zrovna uprostřed města. Kdežto by jiná města vykořistila příležitosti této, odprodávající pozemky špekulátům, nechává Boston sady ty pro pohodlí svých občanů.

Kdo viděl jednou Public Garden, přisvědčí mi, že jest to jedna z nejkrásnějších zahrad světa. Honosí se velmi krásným romantickým slohem, jest bohata na více bronzových a granitových pomníků. Malé jezírko, na kterém plují granitové lodice a gondole — vše, co jen v ýmysl novo- i starověký k uspořádání veřejné zahrady utvořiti si dovedl. Pak vezmem-li v úvahu, že hraničí Public Garden s dosti velkou zahradou čili parkem Common, ve kterém na návrší stojí umělý pomník, postavený sem na památku padlých bostonských vojáků v minulé občanské válce, musí ještě více krásu celého zařízení zvýšiti. Na pomníku samém pracovalo se celých 7 let. Různé scény válečné, pak symbolické obrazy bronzové značící některé okamžiky boje proti jihu, dosvědčují opravdu uměleckou cenu pomníku.

Nedaleko zahrad těchto stojí indiánská vesnice; nalezá se zde as 15 rodin indiánského kmene, jehož jméno jsem zapoměl do denníku napsati. Provozují zde různé komedie a vydělávají hodné peníze.

Zde seznámil jsem se s mužem, který jako já chtěl viděti veškeré zvláštnosti bostonské. Byl cizincem. Navštívení musea na Tremont ulici stalo se v půl hodině. Popisovati obsah vnitřní zevrubně nebudu. Podotknu jen, že zde mimo mnoha vycpaných zvířat nalezá se velmi pěkná sbírka voskových výrobků, značící jednotlivé momenty z amerických dějů. Nejvíce zde zajímá každého scéna quis-quo-tempenční. Sestává z několika různých oddělení. V prvním jest rodina sedící kolem stolu u jídla. Otec rodiny usmívá se (nejspíše to bylo o americkém posvícení) a překvapí své miláčky nějakou brebercí — možná že whiskou. Druhé oddělení: trochu více rozjařenosti a veselí jest viděti na obličejích. Třetí oddíl: z největšího veselí a trochu tance počíná hádka mezi mužem a ženou, která ve čtvrtém končí krvavým dějem. Muž spitý, rozkacený, hodí celou láhev po ženě — tato trefena do spánku, kácí se k zemi. Lékař přivolaný dává na srozuměnou, že není zde již pomoci. Policista chápe se zsinalého nešťastníka, jenž ho následuje do vězení.

Vše jest zde trefně a uměle podáno, že bychom mysleli, že se nalezáme uprostřed živých osob.

Ještě něco. Zde užíval jsem v prvním poschodí ve veliké skleněné báni asi 2 a půl st. vysoké vycpaného tvora — polo člověka — ryby. Celá zvláštnost jeho jest následující:

Uplně vyvinutý člověk (s trochu opičím obličejem) do půl těla, vše, hlava, ramena, dvě ruce, prsa, břich až po pás, načež ryba, t. j. půl ryby. Živou tuto zvláštnost chytili na pobřeží Japanu a ukazovali v britickém muuseum v Londýně. Ostatně jest zde dosti k vidění, studování na celý měsíc, avšak pro člověka odborně sběhlého.

V neděli, následujícího dne, sešla se hezká společnost, sestávající z pp. A. Hadrbolec, Fr. Kouly, syna známého kapelníka v Chicago) a jejich et. manželky k p. Jos. Koulovi do Bostonu, kamž jsem se též co host odebrati a pobaviti se musel. Jest to šikovný hoch, ten p. Koula; kytaru neb housle, k tomu „šuselka nám píše“, jest u něho přirozeností. Rozumí se samo sebou, že ne jedna se „vytáhla“ na zdar našemu nejlepšímu listu česko-americkému. Jestit Slavia velmi oblíbená v Bostonu.

Teď vám napíši, jak setkal jsem se se známým dopisovatelem ze severního moře, p. A. Hanzlíkem, který dnes jest všude a zítra nikde. Bylo to v pondělí dne 7. srpna. Odbyv různá pojednání v Bostonu, chtěl jsem viděti ještě jednou bostonský „Navy Yard.“ Měl jsem dvě přičiny. Předně seznati velkolepý tento námořní ústav a pak přezvěděti, kde vlastně se nalezá p. Hanzlík. U samých dveří brány Navy Yardu dal mně velící zde důstojník jednoho vojína, jenž mi ukázati měl veškeré místnosti a znamenitosti. Popsání celého Navy Yardu ponechám si pro některý z pozdějších listů.

Po zevrubném prohlédnutí si všeho stojím proti námořní velké školní lodi Wabash, od které právě přijela lodice vojenská s jakýmsi vyšším důstojníkem námořním. Nevím ani, kde jsem vzal tolik smělosti: přistoupím blíže a ptám se, ví-li o válečné lodi Alliance, na níž se nalezá p. Hanzlík. Jaký to rozdíl mezi evropským a americkým důstojnictvem. Laskavě sdělil mi, že Alliance stojí zakotvena asi něco přes míli od Navy Yardu, na proti Lewisovým přístavištím, — ano šel tak daleko ve své přímé povaze, že šel a poručil muži v lodici u kormidla stojícímu, by mně dopravil k Allianci. Tak dostal jsem se as o 11. hodině na samou loď. Zde ptám se na stráží stojícího důstojníka po p. Hanzlíkovi. Bylo mně praveno, že právě mešká ve městě, na poště. Byl jsem poukázán k velícímu důstojníkovi, jenž mně dovolil prohlédnouti si celé zařízení loď. Co takto prohlížím, přistoupí ke mně voják a praví že právě přišel p. Hanzlík, kterýž nedaleko od

nás psaní a pakety mezi vojny rozdával. V malém okamžiku stál jsem za ním. „Na zdar!“ oslovím jej. — „Čech?“ — „Ano a to kovaný,“ byla moje odpověď. Po seznání se opravdu českém okázal mně pan Hanzlík všechny zajímavosti lodě. Teď budu podávat jen samé črty z denníku.

Na zadní části lodě ukázal mně pan H. nejnovější druh kulometů (patentu 1881).

Jest to malé dělo, které místo otevřeného jícnu má jícen dírovitý (na způsob kropáče) puklicí uzavřený. V as 2 střevíce dlouhých futrálech plechových 1x3 palců objemu majících jsou umístěny patrony, při nejmenším 100 kusů. Futrál ten postaví se do otvoru uprostřed mitrailleusy se na povrchu nalezajícího. Na zadní části vražedného tohoto nástroje jest klika, kterou když do půl kola otočíme, spadne s futrálu až 20 patron do trubice mitrailleusy. Otočímeli klikou do druhé polovice, srší ven 20 ran, co mezi tím již jiných 20 patronů do trubice z futrálů padne a tak se otáčením vše vždy opakuje. Za 1 minutu vychrlí se 1000 ran (kulí). Mířit se nechá s touto mitrailleusou lehčeji nežli obyčejnou zadovkou. Dva mužové dovedou celým nástrojem bouchati a vražditi.

Mimo to nalezá se na lodi 6 velkých děl (9coulvé kule) a několik menších, od zadu nabíjecích. Mužstva jest 170. Zde viděl

jsem nové zadovky, tak zvané Hatchgins Magazine Rifle. V kolbě této pušky jest umístěno až 100 patron, které při každém vystřelení padají samy do komory nad koutkem.

Po inspekci v hořejší části lodě uvedl mne p. Hanzlík do dolejších prostor, kde spí mužstvo. Při samém stropu visí na hákách visuté rohožky — postele — jedna od druhé as stěrvíc od sebe vzdálená Tak že kdyby mělo mužstvo v stejné výši zavěšeno býti, bylo by stlačené jako slanečky v sudu. Tomu ale není tak. Visuté postele tyto jsou rozděleny na vyšší a nižší. Co jedni spí až u samého stropu, druzí mezi vyššími zavěšené postele jsou o dva stěrvíce níže. Také zde mají kasematu, špitál.

Dle všeho požívá zde pan Hanzlík velké oblíby jakož i důvěry. Ač co vojín měl by ku všem službám potahován býti, neděje se tak. Obstarává veškerou poštu lodní, zapisuje každodenní činnost na lodi do zvláštního rekordu — jest jakýmsi podřízeným důstojníkem. Mimo něho seznámil jsem se ještě z jedním krajanem na lodi. Jak, napíšu v některém z mých listů. Člověk ten, mladík, jehož jméno námořnické jest jak mi sám pravil Cavanah, jmenuje se vlastně Kovanda a pochází prý ze St. Louis.

(Pokračování.)

DOPISY.

Milwaukee, dne 6. srpna 1881.

Ctěný sokole!

Chtěje se zúčastniti posvátné práce na všesokolské roli chci započítí dílo své uvedenou básní, kterou, za hodno-li uznáte v „Sokolu Americkém“ uveřejniti račte.

„Na zdar!“

Vilém Hek.

Sokol nad Milwaukee.

Když temná chmůra slovanský náš kmen obhalovala a hrozila zkázou, — vzletěl mohutný „Sokolík“ chmůru perutí zahnáv ráznou.

Leč slábl „Sokol,“ klesal v nečinnost a již po osmileté době zapěl on tklivou pohřební píseň, při vlastním — hrobě. —

Sokolská krev leč proudí ve kmení té mladé, c hrabré české chasy, — a neuplynul ani rok a nový Sokol — k životu se hlásí. —

Smutně leč krouží „Sokol“ nad Milwaukee neb nemá více hnízda vlastního,

jež namahavě předci zbuvovali; ni práporu má více krásného.

Sokolik ale s plní neunavnou, aniž by kvílel aneb nařikal, jen stále semo tamo kříží by budoucí si blaho vyhledal. —

A pročez vzhůru „Sokolíku“ mladý,

jenž sly k činu ještě v údech máš —

nuž — mužně k předu — ať snad též v krátké době i ty záhubu vlastní nepoznáš. Vilém Hek.

Milwaukee 10. září 1882.

Mým bratřím Sokolům.

Moto: Pracuj každý s chutí úsilivnou na národa roli dědičné, cesty mohou býti rozličné — jenom vůli mějme všichni rovnou. Kolár.

Příjemný pocit, jakých jsem málo za krátkého areit' pobytu v zemi této poznal, zachvěl duší mou, čta ve Svornosti ze dne 8. září kritiku přes Sokola Amerického v od-dlu „Z našeho pšsemnictví“.

Zajisté že sta, snad tisíce spolkových bratří mých čtlo články ten a snad mnohý z nich nemohl pochopiti kterak možno z vlastní hany a potupy se radovati. Bratři jen tehdyž možno prospívati a pokračovati, pakli mezi sebou v každém odboru závoditi a práce své spravedlivě posuzovati budeme. Ze zmíněného článku Svornosti zírám však málo kritické chladnosti.

Jest arcíř pravdivo, že úřední list náš mnohé potřebuje opravy; tak špatným ale, jak jej Svornost líčt přece není. Nechei uveřejniti úsudek svůj, uvažuje jednotlivé oddíly kritiky, z které nám aspoň ponechána naděje na zlepšení a opravu slovy: „pan pořadatel jest sice muž přiměřeného vzdělání — pořadatel tuší a ví jak list vyhlížeti má, a dále stojí tam: on za to nemůže.

Kojme se tedy nadějí, že bratr pořadatel nebude šetřiti času ni práce, by Sokol Ame-

rický byl především časopisem, časopisem Sokolů, vzdělaného národa českého.

Bratři! Těžká úloha svěřena bratru jednatelem a k provedení její potřeba mu pomoci vaší. Bratři! Podporujte dle sil svých, majíce na paměti slova slavného zatatranského slavika našeho.

Pracuj každý s chutí úsilovnou
na národa roli dědičné —

Látky každý zajisté má s dostatek a jest zapotřebí jenom trochu dobré vůle. Tím ale není vyčerpán ještě šlechtný účel náš. Zlý osud snaží se zlomiti osud chrabrého Sokola — on onemocní — jest však navštěvován i podporován od bratrů Sokolů. Cíl náš jest vznešený a hoden chrabrého sokolstva. Bratři, my právem můžeme hrdými býti na šlechtnou ideji naši a naši vřelou snahu již provolávám „Na zdar,

V. Hek.

Hlídky.

* Pořadatel tohoto listu dostalo se dne 8. t. m. kritikem zdejší Svornosti bezpříkladného odsouzení, pohanění a zaslouženého prý výsměchu. Prozatím děkujeme *spu- nitelomyšlnému* panu kritikovi za jeho dobrou vůli a blahosklonné poučení. Sokolstvu našemu pak budem hledět v čísle příštím posvítiti na postavení své vzhledem našich povinností, jakož i překážek stávajících v míře vrchovaté i pro pořadatele zručností svou již osvědčenějšího. Ostatně věříme, že zodpovědění jsme přec jen Sokolstvu našemu v řadě první a tudíž očekáváme trpělivě své odsouzení Sokolstvem samým.

* Těl. Jedn. Čechie v Chicagu, pořádá dne 16. t. m. veřejné cvičení, jež dle programu soudě, slibuje připraviti rodákům našim, na sev.-západní straně našeho města bydlícím přijemný večer a sobě zaslouženého uznání za čilost svou si dobytí. Oblíbenost této jednoty zabezpečuje podnikatelům sňh přeplněnou.

* Těl. Jedn. Čech v Clevelandu počmá své divadelní období truchlohrou Ouklady a láska v síni Slovanské Lípy dne 17. září.

* Národní Jednota Sokolská bude opět novou jednotou sesílená. Střelecký sbor v Bostonu přihlásil se u Výkonného Výboru za přijetí v kruh téže Jednoty. Doufáme, že bude nový ten strom v osadě spojeného Sokolstva amerického pozdraven bratrským „Na zdar!”

* Sokolská Jedn. Svornost v Morisanⁱⁱ N. Y. pořádá slavnost svého přistoupení^k N. J. S. dne 25. září. Přejeme Jednotě této právě sokolského vzniku, blahodárného působení, korunovaného kýženým zdarem.

* Těl. Jedn. Sokol v Chicagu pořádá divadelní představení Břetislav Jitka ve prospěch síně Česko-Amerického Sokola dne 24. t. m. Doufáme, že Sokolstvo všech čtyř našich místních Jednot ukáže se tentokrátě čilejším a obětavějším, než jak nám až dosud bylo zaznamenati. Sokolové! Dokažme přec jednou že jsme tím, čím býti máme — bratři, synové jednoho národa! Kéž by tu nezůstal hlas Sokola jako obyčejně hlasem volajícího na poušti.

* Německých turnerů spolek Vorwaerts v Chicagu pořádá na oslavu svého 15letého trvání 22. září Commers a zve k tomu cíli i české Sokolstvo žádajíc snažně za účastenství.

* Potěšením jest nám zaznamenati první dar pro lubláňský národní dům. T. Jedn. Tyrš v Cedar Rapids Iowa jest to, jenž svou pomocnou ruku podává bratrům Slovineům. Předseda Výkonného výboru obdržel od této Jednoty \$5 k dalšímu dodání na patričné místo. Kéž by nám byla přána možnost oznámiti, že není a nezůstane Jennota tato osamělá, nýbrž že veškerých čtrnáct dalších Jednot ji bude následovati. Tělocv. Jednota Tyrš přijmiž vřelé díky za skutek ten následovaní hodný.

Rozpočet na úmrtí Sokola Vojt. Ryby

od Těl. Jedn. Sokol v Chicago Ill. po 36c. na úda

členř	Jméno Jedno'y	\$	ct
176	Těl. Jed. Sokol v New Yorku	63	36
78	Čes. A. Sokol v Chicago	28	08
58	Těl. Jed. Sokol v Chicago	21	08
36	Těl. Jed. „Čechie“ v Chicago	12	96
76	„Plzeňský Sokol“ v Chicago	27	36
63	Sokolská J. „Blesk“ v Balt. Md.	22	68
42	T. J. „Tyrš“ v Cedar Rapids, Iowa	15	12
50	T. J. „Budivoj“ v Detroit, Mich.	18	00
28	T. J. „Sokol“ v Cleveland, Ohio	10	08
57	T. J. „Čech“ v Cleveland, Ohio	20	52
36	Čes.-Am. Sokol v Kewaunee, Wis.	12	96
68	„Věrní Br. Sokol“ v Milwaukee Wis.	24	48
39	T. J. Sokol v Omaha, Neb.	14	01
25	Čes.-Am. Sokol v Braidwood, Ill.	9	00
832		\$299	69c.

Scházejících 31c. se nahradí z minulého přebytku.

Rozpočet ten jest pracován na základě posledních čtvrtletních zpráv, jak je dotyční účetníci sami udávají.

Dle stanov má být úmrtní ten poplatek v třiceti dnech zaplacen. Příští schůze Výkonného Výboru Národní Jednoty Sokolské připadá na den 6. října.

Žádám veškeré Sokoly úředníky, by zaslali poplatky vždy jen v poukázkách poštovních (Money orders) a neb v poukázkách bankovních. Tyto jsou ovšem pokladníku nejpříležitější. Žádám však by nevykládali to ve zlé neb za žádnou cenu bych nechtěl býti příčinou neshod nějakých.

Jednatel.

Děkuvzdání.

[Opozděno]

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské vzdává tímto vřelě své díky panu V. Herejkovi v Belle Plain Iowa. za milý dar fotografie věnců na rakvi zesnulého prof. L. Klácela. Srdečný pozdrav! Jménem V. V. N. J. S. se sokolským „Na zdar“ Jindřich Hájek jednatel.

Vyloučení údové.

Těl. Jed. Sokol „Tyrš“ v Cedar Rapids Iowa. Engl Hynek. Selement Josef, Selement Václav (pro neplacení) „Věrní Bratří Sokol“ v Milwaukee Wis. František Radouš (pro různice v rodině). „Plzeňský Sokol v Chicago, Ill. Andrs Anton, Půta Jan, Ladislav Flígl, Pěchota Fr. Jos. Budilovský Václav, Vyduna Jan, Veverka Václav, Fuksa Martin, Kotva Josef, Jícha Josef. (příčiny neudány.

Listárna jednatele.

Sokolové úředníci veškerých Jednot, jimž snad tiskopisy scházejí jsou žádání, by se o ně přihlásili. Zvláště zprávy čtvrtletní a zprávy náčelníků, jest žádouco řádně vyplněné pravidelně zaslati na papírech „Národní Jednoty Sokolské“ a nikoliv na papíru obyčejném, jak se až dosud u některých Jednot stává. Pište si o vše co potřebujete a já s radostí vyhovím i hned každému Vašemu přání. Jednatel.

Listárna pořadatele.

Sokol K. V. Bartoš v Omaha, Neb. jest žádán v dopisování pokračovati.

Tak též i Sokol Vilém Erv. Hek v Milwaukee Wis. A což v jiných místech neděje se nic, úplně nic v Sokolstvu co by bylo zaznamenání hodno.

Adresář Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech.

Výkonný Výbor, sídlící v Chicagu, odbývá schůzi vždy první pátek v měsíci v síni Těl. Jednoty Sokol 74-76 Taylor ul.—Úředníci: J. B. Bělohradský předseda, M. Křišťofek místopř., K. Svoboda záp. taj., J. Hájek jednatel, J. Kostner pokladník, Další členové: R. Kapsa, R. Jandus, J. Šabatka, Fr. Tomek. Náhradníci: A. Volensky, J. Šindelář, J. Ulman. Veškeré záсылky a dopisy adresujte: Jindřich Hájek, 139 Taylor ul.

Tělocvičná Jednota Sokol v Chicagu, Ill., odbývá schůze každý čtvrtek ve své síni 74-76 W. Taylor ulice. Taj. Jindř Hájek 139 Taylor ul.

Česko-Americký Sokol v Chicagu, schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Fr. Kapsa, 141 Buoker ul.

Tělocvičná Jednota Cechie v Chicagu, schůze 1. a 3. sobotu v měsíci v č. 100-102 Wade ul. Taj. Jos. Křišťan, 31 Jane ul.

Plzeňský Sokol v Chicagu, Ill., schůze každé 2 a 4. pondělí v síni p. M. Trsa. roh 20té a Brown ul. Taj. Ferd. Sklenář, 249 20té ulice.

Tělocvičná Jednota Sokol v New Yorku, taj. E. Levý, 435 5tá ul., jednatel Wm. Brodil, 172 7. ulice.

Sokol Clevelandský v Clevelandu, J. V. Sýkora 9. (New No. 13.) Public Square.

Sokol Jednota Blesk v Baltimore, Md., taj. Josef Rejžek, 254 N. Bond ul., jednatel V. J. Šimek, 28 Barnes ul.

Tělocvičná Jednota Cech v Clevelandu, Jan Prošek, 3 Burwel Ext.

Tělocvičná Jednota Tyrš v Cedar Rapids, taj. Josef Egermayer, jednatel Jos Zbánek Cedar Rapids, Ia.

Tělocvičná Jednota Budivoj v Detroit, Mich., Taj. Anton Čížek 58 Brewster ul., jednatel Jan Vilfm, 19 Scott ul.

Ces.-Americký Sokol v Kewaunee, Wis., Karel V. Mašek. Jednatel Jan Bříčan.

Věrní Bratří Sokol v Milwaukee Wis., taj. Hynek Kratochvíl, 347 6tá ulice.

Tělocvičná Jednota v Omaha, Neb., J. Mathauer 14 blíže William č. 1408.

Cesko-Americký Sokol v Braidwood, Ill., Taj. Martin Bouzek, box 38.

Sokolská Jednota Svornost, Morrisania, N. Y. taj. Jan Karásek.